

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2022
Αρ. πρωτ.: 2/188030/ΔΠΓΚ

ΠΡΟΣ: Ως πίνακας διανομής

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	4
1. Γενικό θεσμικό πλαίσιο	4
2. Καθήκοντα Προϊσταμένων Οικονομικών Υπηρεσιών Υπουργείων και Λοιπών Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.....	5
3. Στοχοθεσία - Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού	5
3.1. Φορείς Κεντρικής Διοίκησης.....	5
3.2. Λοιποί Φορείς Γενικής Κυβέρνησης	6
4. Διακριτή παρακολούθηση δαπανών Covid-19 Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.....	7
5. Διαδικασία διάθεσης πιστώσεων για δράσεις Covid-19 Φορέων Γενικής Κυβέρνησης	7
6. Επισκόπηση δαπανών και εσόδων.....	7
7. Προϋπολογισμός Επιδόσεων.....	8
8. Παρακολούθηση υποχρεώσεων - Μητρώο Δεσμεύσεων	8
8.1. Αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.....	9
9. Κρατικός προϋπολογισμός - Κεντρική Διοίκηση	10
9.1. Τακτικός προϋπολογισμός.....	11
9.1.1. Εκτέλεση προϋπολογισμού - πιστώσεις.....	11
9.1.2. Παροχές σε εργαζόμενους.....	12
9.1.3. Μεταβιβάσεις	18
9.1.4. Δαπάνες ενέργειας	20
9.1.5. Πιστώσεις υπό κατανομή (Μείζονα κατηγορία εξόδων 29)	21
9.1.6. Πολυετείς υποχρεώσεις.....	21
9.2. Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).....	22
10. Προϋπολογισμός λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης	22
10.1. Κατάρτιση, έγκριση και αναμόρφωση/αναθεώρηση προϋπολογισμών λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης.....	22
10.1.1. Κατάρτιση - έγκριση προϋπολογισμών	22
10.1.2. Αναμόρφωση/αναθεώρηση προϋπολογισμών.....	25
10.1.3. Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού – Υποβολή στοιχείων στο ΓΛΚ – Συμπλήρωση πινάκων	26
10.1.4. Πολυετείς υποχρεώσεις.....	27
10.1.5. Δημοσιονομικές αναφορές Γενικής Κυβέρνησης.....	27
10.1.6. Απολογισμός οικονομικού έτους 2022 φορέων Γενικής Κυβέρνησης.....	28
10.2. Νομικά πρόσωπα εκτός Γενικής Κυβέρνησης	28
10.2.1. Κατάρτιση και εκτέλεση προϋπολογισμών	28
10.2.2. Απολογισμός.....	28

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**Έντυπα**

Έντυπο Ε.1.: Υπόδειγμα Μνημονίου Συνεργασίας	32
Έντυπο Ε.2.: Υπόδειγμα Απόφασης Έγκρισης Ανάλυσης Πολυετούς Υποχρέωσης	36

Πίνακες

Πίνακας Π.1.: Αίτημα μεταφοράς πίστωσης - Αύξηση ποσοστού διάθεσης.....	38
Πίνακας Π.2.: Μεταβολές αριθμού προσωπικού	39
Πίνακας Π.3.: Επισκόπηση Δαπανών και Εσόδων 2023 - Παρακολούθηση δράσεων εξοικονόμησης δαπανών.....	40
Πίνακας Π.4.: Επισκόπηση Δαπανών και Εσόδων 2023 - Παρακολούθηση δράσεων αύξησης εσόδων	41
Πίνακας Π.5.: Στοιχεία διορισμών/προσλήψεων	42
Πίνακας Π.6.: Στοιχεία κινητικότητας: μετατάξεις/μεταφορές και αποσπάσεις	43
Πίνακας Π.7.: Συνοδευτικός Πίνακας αιτημάτων έγκρισης ανάληψης πολυετών υποχρεώσεων για ποσά άνω των 5.000.000 ευρώ.....	44
Πίνακας Π.8.: Συνοδευτικός Πίνακας αιτημάτων αναμόρφωσης προϋπολογισμού ΝΠΔΔ για τις περιπτώσεις που απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.....	45

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**1. Γενικό θεσμικό πλαίσιο**

Στον **ν. 4270/2014** «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143) περιλαμβάνονται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις που αφορούν στο δημόσιο λογιστικό και ενσωματώνεται η Οδηγία 2011/85/ΕΕ.

Παράλληλα, διατυπώνονται με συστηματικό τρόπο **γενικές αρχές** για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Οι αρχές αυτές δεσμεύουν τα αρμόδια για την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού όργανα των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και η τήρησή τους διασφαλίζει την επίτευξη των στόχων του προϋπολογισμού. Επιπλέον, συμπεριλαμβάνονται διατάξεις που καθορίζουν **δημοσιονομικούς κανόνες και πρακτικές για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης**, βάσει των οποίων επιδιώκεται η εντός των στόχων και ορίων πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Με το **π.δ. 80/2016** «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145) έχουν καθοριστεί οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων, τον τρόπο τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων, τις ευθύνες των αρμοδίων οργάνων κ.λπ. Σχετικά με την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων και την υποβολή των σχετικών εκθέσεων αναφοράς έχουν εκδοθεί οι αριθμ. 2/47972/0026/15.6.2018 (ΑΔΑ: Ω8ΛΝΗ-4ΕΓ), 2/88681/0026/04.12.2018 (ΑΔΑ: 78Ψ1Η-9Ρ0) και 2/47891/ΔΠΓΚ/15.6.2018 (ΑΔΑ: Ψ4Γ6Η-94Φ) εγκύκλιοι καθώς και το αριθμ. 2/78425/ΔΠΓΚ/23.10.2019 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ).

Με το **π.δ. 54/2018** (Α' 103) καθορίστηκε το **σχέδιο λογαριασμών** που αποτελεί τη βάση για την οικονομική ταξινόμηση του προϋπολογισμού, ενώ προβλέπεται ότι εξυπηρετεί και λοιπές ταξινομήσεις (διοικητική, λειτουργική κ.λπ.). Η νέα ταξινόμηση εφαρμόζεται για την Κεντρική Διοίκηση ήδη από 1.1.2019, ενώ η επέκταση της εφαρμογής της στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να υλοποιηθεί από το οικονομικό έτος 2025¹.

Με την αριθμ. 2/181062/ΔΠΓΚ/17.11.2022 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Οικονομική ταξινόμηση του κρατικού προϋπολογισμού και ανάπτυξη του βασικού σχεδίου λογαριασμών του λογιστικού πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης» επικαιροποιήθηκε η **οικονομική ταξινόμηση** του κρατικού προϋπολογισμού. Με την εν λόγω ΥΑ καταργήθηκε η προηγούμενη ΥΑ (αριθ. 2/58493/ΔΠΓΚ/31.7.2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Οικονομική και Διοικητική Ταξινόμηση του Κρατικού Προϋπολογισμού», ΦΕΚ 3240/Β') κατά το μέρος που αφορούσε στην οικονομική ταξινόμηση του κρατικού προϋπολογισμού. Για τη **διοικητική ταξινόμηση** του κρατικού προϋπολογισμού εξακολουθεί και ισχύει η αριθ. 2/58493/ΔΠΓΚ/31.7.2018 ΥΑ ως προς το μέρος Γ «Διοικητική ταξινόμηση του κρατικού προϋπολογισμού» και το Παράρτημα Β «Διοικητική Ταξινόμηση κρατικού προϋπολογισμού».

Η **οικονομική ταξινόμηση** αντανακλά τη φύση των λογαριασμών και το απαιτούμενο επίπεδο ανάλυσης και συγκέντρωσης των πληροφοριών και αποτελεί τη βάση σύνταξης των δημοσιονομικών αναφορών. Η **διοικητική ταξινόμηση** αντανακλά την οργανωτική δομή των υπηρεσιών των φορέων και ενσωματώνει τρία τουλάχιστον επίπεδα πληροφοριών. Το πρώτο επίπεδο της **διοικητικής ταξινόμησης** αντιπροσωπεύει τον **φορέα** της Κεντρικής Διοίκησης, ενώ και τα τρία επίπεδα αυτής, όπως αναπτύσσονται αναλυτικά στην ως άνω υπουργική απόφαση, αντιπροσωπεύουν τους **ειδικούς φορείς**.

Τόσο η οικονομική όσο και η διοικητική ταξινόμηση του κρατικού προϋπολογισμού είναι **ενιαία** για τον τακτικό προϋπολογισμό και τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

¹ παρ. 4 του άρθρου 15 του π.δ. 54/2018 (Α' 103) όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 123 του ν. 4964/2022 (Α' 150).

Οι Υπουργικές Αποφάσεις και τα Παραρτήματα, στα οποία αποτυπώνεται η εκάστοτε ισχύουσα οικονομική και διοικητική ταξινόμηση είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του Υπουργείου Οικονομικών, στη διαδρομή: www.minfin.gr → Εκδόσεις/Αναφορές → Οικονομικά Στοιχεία → Προϋπολογισμός.

2. Καθήκοντα Προϊσταμένων Οικονομικών Υπηρεσιών Υπουργείων και Λοιπών Φορέων Γενικής Κυβέρνησης

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των προϊσταμένων των οικονομικών υπηρεσιών των Υπουργείων (Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών - ΓΔΟΥ) στο πλαίσιο της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των πιστώσεων του προϋπολογισμού εκάστου Υπουργείου και της οικονομικής εποπτείας που οφείλουν να ασκούν στους εποπτευόμενους φορείς του, περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 24 του ν. 4270/2014. Κατ' αντιστοιχία, οι αρμοδιότητες των προϊσταμένων των οικονομικών υπηρεσιών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης περιγράφονται στο άρθρο 25 του ίδιου νόμου. Οι ΓΔΟΥ των Υπουργείων, των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ) που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, καθώς και οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης έχουν επιπλέον αναλάβει ήδη από το 2017 τις αρμοδιότητες που περιγράφονται στο άρθρο 69Γ του ν. 4270/2014. Οι υποχρεώσεις των προϊσταμένων οικονομικών υπηρεσιών των Υπουργείων, αλλά και των λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, περιγράφονται στο άρθρο 26 του ίδιου νόμου.

Για την αρτιότερη οργάνωση των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού, οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των φορέων και οι προϊστάμενοι των ΓΔΟΥ οφείλουν να τηρούν και τα εξής:

- να μεριμνούν για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 80/2016 και των κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών που παρέχονται στις εγκυκλίους του ΓΛΚ,
- να προγραμματίζουν τις ανάγκες τους έως το ύψος των διαθέσιμων πιστώσεων. Οι φορείς πρέπει να προγραμματίσουν τις μηνιαίες ανάγκες τους στις κύριες κατηγορίες δαπανών, καθώς τυχόν αποκλίσεις εξετάζονται κάθε τρίμηνο, λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 70 και 172 του ν. 4270/2014. Με την έναρξη κάθε οικονομικού έτους και πριν από την ανάληψη οποιασδήποτε νέας υποχρέωσης, με ευθύνη των προϊσταμένων οικονομικών υπηρεσιών, δεσμεύονται στον προϋπολογισμό του φορέα άμεσα και κατ' απόλυτη προτεραιότητα, πιστώσεις ισόποσες με το ανεξόφλητο μέρος των αναλήψεων υποχρεώσεων του προηγούμενου οικονομικού έτους και πιστώσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο πολυετών υποχρεώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 67 του ν. 4270/2014, κατά το μέρος που αφορούν στη δαπάνη που βαρύνει τον εκτελούμενο προϋπολογισμό. Νέες υποχρεώσεις αναλαμβάνονται σε βάρος του εναπομείναντος υπολοίπου μετά τις κατά τα ανωτέρω δεσμεύσεις πιστώσεων,
- να προβαίνουν κατά προτεραιότητα σε εξόφληση υποχρεώσεων παρελθόντων οικονομικών ετών και ταυτόχρονα να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για τη μη σώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και
- να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους αναφορικά με την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων, την αποστολή οικονομικών στοιχείων και σχετικών εκθέσεων εντός των χρονικών ορίων που έχουν τεθεί.

3. Στοχοθεσία - Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού

3.1. Φορείς Κεντρικής Διοίκησης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 70 του ν. 4270/2014, μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης, ειδικότερα δε α) της Προεδρίας της Δημοκρατίας, β) της Προεδρίας της Κυβέρνησης γ) των Υπουργείων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, καθώς και δ) των ΑΔΑ που ανήκουν

στην Κεντρική Διοίκηση ως ειδικοί φορείς του τακτικού προϋπολογισμού και ο προϋπολογισμός τους υπερβαίνει συγκεκριμένο ποσό, όπως αυτό καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, συνάπτονται, μέχρι τη 15^η Ιανουαρίου 2023, ξεχωριστά **μνημόνια συνεργασίας**, με στόχο τη δέσμευση για την ομαλή εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2023 και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

Για το οικονομικό έτος 2023 ισχύει η αριθμ. **2/2179/ΔΠΓΚ/9.1.2018** απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Στοχοθεσία - Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού - Παρακολούθηση εκτέλεσης» (Β'23), όπως τροποποιήθηκε με τις αριθμ. 2/94413/ΔΠΓΚ/21.12.2018 (Β'5861) και 2/46304/ΔΠΓΚ/28.5.2019 (Β'2025) όμοιες. Σύμφωνα με την ανωτέρω ΥΑ (σημείο Β.2) το όριο του προϋπολογισμού των ΑΔΑ που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση ως ειδικοί φορείς του προϋπολογισμού, άνω του οποίου συνάπτονται ξεχωριστά μνημόνια συνεργασίας με το Υπουργείο Οικονομικών/ΓΛΚ, καθορίζεται στο ποσό των δέκα (10) εκατ. ευρώ.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην **έγκαιρη σύνταξη και αποστολή των μηνιαίων προγραμμάτων** (μηνιαίοι και τριμηνιαίοι στόχοι) εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2023 καθώς και στο **περιεχόμενο του μνημονίου συνεργασίας**, αφού σε αυτό πρέπει να περιλαμβάνονται **τουλάχιστον** τα στοιχεία που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 70 του ν. 4270/2014. Επισημαίνεται ειδικότερα ότι στο μνημόνιο συνεργασίας πρέπει να ενσωματώνονται και προκαθορισμένες διορθωτικές παρεμβάσεις (διοικητικές και διαρθρωτικές παρεμβάσεις, νομοθετικές πρωτοβουλίες κ.λπ.) που οφείλουν οι φορείς να ενεργοποιήσουν σε περίπτωση που από τη μηνιαία εκτέλεση του προϋπολογισμού τους εμφανίζονται αποκλίσεις από τους αντίστοιχους στόχους.

Στο Παράρτημα της παρούσας εγκυκλίου παρέχεται υπόδειγμα Μνημονίου Συνεργασίας (Έντυπο Ε.1.), το οποίο δύναται να χρησιμοποιείται από τους φορείς για τη σύνταξη των σχετικών μνημονίων, προσαρμοζόμενο στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες κάθε φορέα.

3.2. Λοιποί Φορείς Γενικής Κυβέρνησης

Μεταξύ των αρμόδιων Υπουργείων και των εποπτευόμενων από αυτά φορέων Γενικής Κυβέρνησης, πλην ΟΤΑ, δύναται να συνάπτονται **μνημόνια συνεργασίας**, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 147 του ν. 4270/2014, μέχρι την 31^η Ιανουαρίου 2023. Ειδικότερα, οι ΑΔΑ που είναι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης αλλά δεν ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση ως ειδικοί φορείς, δύναται να συνάπτουν μνημόνια συνεργασίας με το Υπουργείο Οικονομικών. Σε κάθε περίπτωση, μέχρι την 31^η Ιανουαρίου 2023, μνημόνια συνεργασίας συνάπτονται με όλους τους φορείς των οποίων ο προϋπολογισμός υπερβαίνει συγκεκριμένο ποσό, το οποίο καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 147 του ν. 4270/2014.

Για το οικονομικό έτος 2023 ισχύει η αριθμ. 2/2179/ΔΠΓΚ/9.1.2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Στοχοθεσία - Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού - Παρακολούθηση εκτέλεσης» (Β' 23), όπως τροποποιήθηκε με τις αριθμ. 2/94413/ΔΠΓΚ/21.12.2018 (Β'5861) και 2/46304/ΔΠΓΚ/28.5.2019 (Β'2025) όμοιες. Σύμφωνα με την ανωτέρω ΥΑ (σημείο Γ.1) το όριο του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων και των ΑΔΑ που δεν ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση ως ειδικοί φορείς, πλην ΟΤΑ, άνω του οποίου υποχρεωτικά συνάπτονται μνημόνια συνεργασίας μεταξύ του φορέα και του εποπτεύοντος Υπουργείου και διαβιβάζονται τα σχετικά προγράμματα εκτέλεσης των προϋπολογισμών στο ΓΛΚ, καθορίζεται στο ποσό των δέκα (10) εκατ. ευρώ.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο **περιεχόμενο του μνημονίου συνεργασίας**, καθώς σε αυτό πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 70 του ν. 4270/2014. Επισημαίνεται ότι στο μνημόνιο συνεργασίας πρέπει να ενσωματώνονται και προκαθορισμένες διορθωτικές παρεμβάσεις (διοικητικές και διαρθρωτικές παρεμβάσεις, νομοθετικές πρωτοβουλίες κ.λπ.) που οφείλουν οι φορείς να ενεργοποιήσουν σε περίπτωση που από τη μηνιαία εκτέλεση του προϋπολογισμού τους εμφανίζονται αποκλίσεις από τους αντίστοιχους στόχους.

Το υπόδειγμα Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ των Υπουργείων και του Υπουργείου Οικονομικών που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα (Έντυπο Ε.1.) δύναται να χρησιμοποιείται για τη σύνταξη των μνημονίων συνεργασίας προσαρμοζόμενο στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης.

Αναφορικά με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α΄ και Β΄ βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, την ευθύνη παρακολούθησης της κατάρτισης τουλάχιστον ισοσκελισμένων προϋπολογισμών και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους σε μηνιαία βάση, έχει το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ (άρθρο 4 και επόμενα του ν. 4111/2013).

4. Διακριτή παρακολούθηση δαπανών Covid-19 Φορέων Γενικής Κυβέρνησης

Από 01/01/2023 παύει να ισχύει η αριθμ. 2/17012/ΔΠΓΚ/15.4.2020 (ΑΔΑ: 9ΨΤΚΗ-7ΒΘ) εγκύκλιος για τη μηνιαία και σωρευτική καταγραφή των δαπανών που σχετίζονται με την πανδημία του κορωνοϊού. Η εν λόγω υποχρέωση εξακολουθεί να ισχύει για το Υπουργείο Υγείας και για τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς. Για τυχόν μεμονωμένα αξιοσημείωτα γεγονότα, η Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης (ΔΠΓΚ) θα αιτείται τη δημιουργία σχετικής αναφοράς δαπανών από τον εμπλεκόμενο φορέα.

5. Διαδικασία διάθεσης πιστώσεων για δράσεις Covid-19 Φορέων Γενικής Κυβέρνησης

Με δεδομένο ότι για το έτος 2023 δεν έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας στον ειδικό φορέα «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών, στην κατηγορία πιστώσεις υπό κατανομή, η εξυπηρέτηση τυχόν απλήρωτων υποχρεώσεων ή εκκρεμών δεσμεύσεων των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης έτους 2022 θα πραγματοποιείται με την χρήση ιδίων πιστώσεων των φορέων.

Για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης τυχόν αδιάθετα ταμειακά υπόλοιπα από επιχορηγήσεις για δαπάνες Covid-19 έτους 2022 δύναται να χρησιμοποιηθούν κατά τα οριζόμενα στην αριθμ. 2/84027/ΔΠΓΚ/15.11.2018 (Β΄ 5171) Απόφαση του Αν. Υπουργού Οικονομικών, αυστηρά προς εξυπηρέτηση δαπανών Covid-19. Ειδικά, για φορείς του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005 (Α΄ 314), τα σχετικά αδιάθετα υπόλοιπα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον σκοπό για τον οποίο ελήφθησαν.

Αδιάθετα ταμειακά υπόλοιπα από επιχορηγήσεις για δαπάνες Covid-19 έτους 2022, για τα οποία έχει εκλείψει ο λόγος χρήσης τους, επιστρέφονται στον κρατικό προϋπολογισμό. Η επιστροφή πραγματοποιείται με την κατάθεση του σχετικού ποσού στην Τράπεζα της Ελλάδος στον λογαριασμό Νο 200 «ΕΔ - Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών (υπολογαριασμός 200548 - IBAN GR900100023000000000200548), με την αιτιολογία «Επιστροφή επιχορήγησης για δαπάνες Covid-19» και αυθημερόν ενημέρωση της Διεύθυνσης Λογιστικής Γενικής Κυβέρνησης (ΔΛΓΚ)- Τμήμα Β΄ Υπολόγου Συμψηφισμών και της ΔΠΓΚ του ΓΛΚ. Τα ποσά αυτά εμφανίζονται στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού (ΑΛ Εσόδου 1590789001 «Λοιπές επιστροφές ποσών»).

6. Επισκόπηση δαπανών και εσόδων

Για το οικονομικό έτος 2023, υλοποιείται πρόγραμμα επισκόπησης δαπανών (spending review) υπό τον συντονισμό της Διεύθυνσης Αξιολόγησης Δράσεων Γενικής Κυβέρνησης (ΔΑΔΓΚ) του ΓΛΚ. Το 2023 θα παρακολουθηθεί η επίτευξη των αποδόσεων των δράσεων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των επισκοπήσεων των προηγούμενων ετών.

Για τις ποσοτικοποιημένες δράσεις επισκόπησης με αναμενόμενες αποδόσεις εντός του 2023 θα συμπληρώνονται και θα αποστέλλονται στη ΔΑΔΓΚ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση dadgk@glk.gr, ανά τετράμηνο οι Πίνακες Π.3. και Π.4. του παραρτήματος της παρούσας εγκυκλίου. Περαιτέρω, για τις δράσεις

που η έναρξη της αναμενόμενης απόδοσης απαιτεί την προηγούμενη υλοποίηση σειράς ενεργειών από πλευράς των φορέων, θα υποβληθεί στη ΔΑΔΓΚ αναλυτικό πλάνο δράσης βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, εντός ενός μηνός από την ανάρτηση της παρούσας εγκυκλίου.

7. Προϋπολογισμός Επιδόσεων

Κατά το μέρος που αφορά στον Προϋπολογισμό Επιδόσεων, οι φορείς θα παρακολουθήσουν κατά το 2023 την πορεία επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί, μέσω των δεικτών που συμφωνήθηκαν για κάθε Ετήσιο Σχέδιο Προγράμματος (ΕΣΠ). Η παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων θα γίνεται σε εξαμηνιαία βάση.

Ειδικότερα, οι σχετικές αναφορές θα αποστέλλονται στη ΔΑΔΓΚ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση dadgk@glk.gr, α) ως το τέλος του Ιουλίου του έτους αναφοράς ως ενδιάμεση ενημέρωση και β) έως το τέλος Ιανουαρίου του έτους που έπεται του έτους αναφοράς για τα ετήσια στοιχεία.

8. Παρακολούθηση υποχρεώσεων - Μητρώο Δεσμεύσεων

Η ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες ή από το κατά νόμο εξουσιοδοτημένο όργανο σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού γίνεται κατά τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις του ν. 4270/2014 καθώς και του π.δ. 80/2016. Με τις διατάξεις του τελευταίου καθορίζονται επιπλέον οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες των αρμοδίων οργάνων, ο τρόπος τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων και ο έλεγχος της πορείας των πιστώσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 80/2016, κάθε φορέας Γενικής Κυβέρνησης υποχρεούται να καταγράφει και να τηρεί, σε ιδιαίτερο βιβλίο ή μηχανογραφικά, τις διοικητικές πράξεις με τις οποίες γεννάται ή βεβαιώνεται υποχρέωση προς τρίτους. Το σύνολο των καταγεγραμμένων υποχρεώσεων αποτελεί το Μητρώο Δεσμεύσεων του φορέα. Επίσης οι ΓΔΟΥ κάθε φορέα της Κεντρικής Διοίκησης αποστέλλουν στο ΓΛΚ συνοπτικές εκθέσεις σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και τα προβλήματα που τυχόν υφίστανται στην τήρηση και λειτουργία του Μητρώου Δεσμεύσεων του φορέα τους και των φορέων που εποπτεύουν.

Για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων εφαρμόζονται οι οδηγίες που έχουν παρασχεθεί με τις αριθμ. 2/47972/0026/15.6.2018 (ΑΔΑ: Ω8ΛΝΗ-4ΕΓ) και 2/88681/0026/4.12.2018 (ΑΔΑ: 78Ψ1Η-9Ρ0) εγκυκλίου και το υπ' αριθμ. 2/78425/ΔΠΓΚ/23.10.2019 έγγραφο του ΓΛΚ, ενώ για την υποβολή των σχετικών εκθέσεων αναφοράς εφαρμόζονται οι οδηγίες των αριθμ. 2/47891/ΔΠΓΚ/15.6.2018 (ΑΔΑ: Ψ4Γ6Η-94Φ) και αριθμ. 2/14833/ΔΠΓΚ/15.02.2019 (ΑΔΑ: ΨΠΠ6Η-ΛΘΝ) εγκυκλίων του ΓΛΚ.

Το Μητρώο Δεσμεύσεων αποτελεί εργαλείο παρακολούθησης και ελέγχου των δαπανών, με δεδομένο ότι από αυτό εξάγονται πληροφορίες για την ωρίμανση των υποχρεώσεων σε όλα τα στάδια ως την πληρωμή τους. Ταυτόχρονα, αποτελεί μηχανισμό διασφάλισης της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς επιτρέπει την ευχερή παρακολούθηση της πορείας εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Παράλληλα, αποφεύγεται η ανάληψη υποχρεώσεων καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένων πιστώσεων ή ποσοστών διάθεσης, που εκτός της αυτοδίκαιης ακυρότητάς της συνεπάγεται και ατομική ευθύνη για τα αρμόδια όργανα (άρθρα 11 και 12 του π.δ. 80/2016).

Στο πλαίσιο αυτό, οι φορείς οφείλουν να εξασφαλίζουν:

- την παροχή εντός των προθεσμιών που προβλέπονται, δηλαδή μέσα στις πρώτες είκοσι (20) ημέρες του επόμενου μήνα από τη λήξη του μήνα αναφοράς, έγκυρων στοιχείων (εκκρεμείς δεσμεύσεις, απλήρωτες υποχρεώσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές),
- την αποστολή **μηνιαίων και τριμηνιαίων εκθέσεων αναφοράς** (μέχρι την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη του μήνα ή του τριμήνου αναφοράς) για την εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων

υποχρεώσεων και το μητρώο δεσμεύσεων, σύμφωνα με τα τυποποιημένα υποδείγματα που περιλαμβάνονται στην αριθμ. **2/47891/ΔΠΓΚ/15.6.2018** (ΑΔΑ: Ψ4Γ6Η-94Φ) εγκύκλιο,

- τις προϋποθέσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων και
- την παροχή στοιχείων εκτέλεσης των προϋπολογισμών τους.

Επίσης, οι φορείς οφείλουν να μεριμνούν, κατά λόγο αρμοδιότητας, για την αποφυγή καθυστερήσεων στις πληρωμές για εμπορικές συναλλαγές, προκειμένου να αποφευχθεί η καταβολή τόκων υπερημερίας και λοιπών αποζημιώσεων σε περίπτωση διενέργειας πληρωμών εκτός των προβλεπομένων προθεσμιών, σύμφωνα με την παρ. Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), με την οποία προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία στην Οδηγία 2011/7 της 16ης Φεβρουαρίου 2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές.

Συνοψίζοντας, οι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης υποχρεούνται να συντάσσουν και να αποστέλλουν στο ΓΛΚ κάθε μήνα **περιληπτικό πίνακα** των μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα εκκρεμών δεσμεύσεων, απλήρωτων υποχρεώσεων και ληξιπρόθεσμων οφειλών (σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων) μέσω της ειδικής διαδικτυακής πλατφόρμας (e-portal) καθώς και **μηνιαίες συνοπτικές εκθέσεις**, σχετικά με το ύψος των υποχρεώσεων του φορέα, τους λόγους για την εξέλιξή τους και σχετικές προτεινόμενες δράσεις για τη μείωσή τους και **τριμηνιαίες εκθέσεις** για την κατάσταση και τα προβλήματα που τυχόν υφίστανται στην τήρηση και λειτουργία του Μητρώου Δεσμεύσεων.

Οι λοιποί - πλην Κεντρικής Διοίκησης - φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις Συνόψεις του Μητρώου Δεσμεύσεων, τις προβλεπόμενες Εκθέσεις Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων καθώς και τα σχετικά με τον Κύριο Δείκτη Επιδόσεων (ΚΡΙ) στοιχεία πληρωμών, μέσω ειδικής εφαρμογής της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) με τίτλο «*Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής Συνόψεων Μητρώου Δεσμεύσεων, Εκθέσεων Ληξιπρόθεσμων Οφειλών και του Κυρίου Δείκτη Επιδόσεων (Key Performance Indicator-KPI) για τις πληρωμές Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (ΦΓΚ)*».

Η εφαρμογή Συνόψεων Μητρώου Δεσμεύσεων καθώς και η αντίστοιχη εφαρμογή εξουσιοδοτήσεων/πιστοποιήσεων και όλο το συνοδευτικό τεκμηριωτικό υλικό είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.gsis.gr/synopsi-mitrooy-desmeyseon>.

Οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να απευθύνουν τα ερωτήματά τους α) μέσω της εφαρμογής ticketing που βρίσκεται στην ανωτέρω ιστοσελίδα ή β) μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) στη διεύθυνση synopsismd@gsis.gr.

8.1. Αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Η ελαχιστοποίηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης είναι μία σημαντική παράμετρος που συμβάλλει καθοριστικά στην εξυγίανση των προϋπολογισμών τους και στην ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας.

Οι αρμόδιες ΓΔΟΥ και οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των φορέων οφείλουν:

- Να φροντίζουν για την **άμεση αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους, τόσο του ίδιου του φορέα της Κεντρικής Διοίκησης, όσο και των εποπτευόμενων φορέων τους από ίδιους πόρους**, καθώς και για τη **μη σώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων** προς τρίτους.
- Να εξετάσουν τους λόγους για τους οποίους δημιουργούνται καθυστερήσεις στις πληρωμές και συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, να φροντίσουν για την **άμεση επίλυση τυχόν προβλημάτων, λαμβάνοντας τα απαραίτητα νομοθετικά, διοικητικά ή λοιπά μέτρα για την αντιμετώπισή τους.**

- Ειδικότερα για τους φορείς οι οποίοι υποβάλλουν μηνιαία στοιχεία προσαρμογών, **να διερευνήσουν εάν υφίστανται περαιτέρω ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις οι οποίες εμπίπτουν στις σχετικές κατηγορίες προσαρμογών** (οφειλές υπό δικαστική διεκδίκηση, αποκατάσταση παγίων προκαταβολών, οφειλές που δεν έχουν αποπληρωθεί λόγω εξωγενών παραγόντων, όπως μη εμφάνιση δικαιούχου ή μη προσκόμιση δικαιολογητικών, κατασχέσεις) και να φροντίσουν για τη **συμπερίληψή τους** στους οικείους υποβαλλόμενους πίνακες, σύμφωνα και με τα διαλαμβανόμενα στο υπ' αριθμ. 2/78425/ΔΠΓΚ/23.10.2019 έγγραφο του ΓΛΚ.

9. Κρατικός προϋπολογισμός - Κεντρική Διοίκηση

Διοίκηση εσόδων και εξόδων του κράτους

Η είσπραξη των εσόδων και η πληρωμή των δαπανών του κράτους και των ειδικών ταμείων γίνεται με βάση τις προβλέψεις του κρατικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με τις ισχύουσες δημοσιολογιστικές διατάξεις. Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προσδιορίζει αναλυτικά τη διαδικασία υλοποίησης, τόσο του σκέλους των εσόδων όσο και του σκέλους των εξόδων του προϋπολογισμού.

Τα έσοδα και έξοδα καταλογίζονται στους οικείους φορείς και ΑΛΕ, όπως αυτοί προσδιορίζονται αντίστοιχα στη διοικητική ταξινόμηση και την οικονομική ταξινόμηση εσόδων και εξόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- **Έσοδα**

Τα έσοδα του κράτους και των ειδικών ταμείων, υπηρεσιών και λογαριασμών βεβαιώνονται, εισπράττονται και εμφανίζονται στους οικείους αναλυτικούς λογαριασμούς εσόδων του προϋπολογισμού.

Βεβαιωθέντα έσοδα του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2023 είναι τα ποσά που βεβαιώνονται κατά τη διάρκεια αυτού, ανεξάρτητα από τη χρονική περίοδο από την οποία προέρχονται. Τα έσοδα που έχουν βεβαιωθεί και δεν εισπράχθηκαν μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους 2022, διαγράφονται λογιστικά από το έτος αυτό και επαναβεβαιώνονται ως έσοδα του οικονομικού έτους 2023.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι όσες Δημόσιες Υπηρεσίες, πέραν του Υπουργείου Οικονομικών, εντοπίζουν περιπτώσεις οφειλών προς το Δημόσιο, μη φορολογικής φύσεως, οι οποίες προκύπτουν από συμβάσεις ή άλλα δικαιώματα του Δημοσίου και δεν έχουν αποδοθεί από τους υπόχρεους, οφείλουν να προβαίνουν άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες για τη βεβαίωσή τους στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, ΦΕΚ 190/Α') καθώς και στο άρθρο 81 του ν. 4270/2014.

- **Έξοδα**

Η υλοποίηση των δαπανών του προϋπολογισμού, σύμφωνα με τις προβλέψεις, αποτελεί κομβικό σημείο της δημοσιονομικής διαχείρισης για την επίτευξη των στόχων του προϋπολογισμού.

Επισημαίνεται ότι με τον προϋπολογισμό **καθορίζονται ανώτατα όρια δαπανών**. Με την πραγματοποίηση δαπανών επιδιώκεται η επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος και η παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες, γεγονός που καθιστά αναγκαία τη σύνδεση όλων των δαπανών που πραγματοποιούνται με συγκεκριμένο και μετρήσιμο αποτέλεσμα.

Τα όρια των πιστώσεων που έχουν καθορισθεί στον προϋπολογισμό προσδιορίζουν το ανώτατο ύψος υποχρεώσεων που μπορούν να αναληφθούν εντός του 2023, αφού βεβαίως ληφθούν υπόψη κατά προτεραιότητα οι υποχρεώσεις προηγούμενων ετών που βαρύνουν τις πιστώσεις αυτές.

